

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 24 listopada 2015 r.

Poz. 4965

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.164.67.2015.MG WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 18 listopada 2015 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zmianami)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 i § 4 ust. 4 uchwały Rady Gminy Zgorzelec z dnia 28 października 2015 roku nr 82/15 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania na lata 2016-2018.

Uzasadnienie

Rada Gminy Zgorzelec na sesji w dniu 28 października 2015 r. podjęła uchwałę nr 82/15 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania na lata 2016-2018.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru dnia 2 listopada 2015 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że:

- § 2 ust. 1 został podjęty z istotnym naruszeniem art. 50 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zmianami),

- § 4 ust. 4 we fragmencie „w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługa została wykonana” został podjęty z istotnym naruszeniem art. 50 ust. 6 oraz art. 104 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

I

W § 2 ust. 1 Rada postanowiła:

„Zakres usług i wymiar ich świadczenia powinien uwzględniać stan zdrowia, sprawność psychiczną, wiek oraz indywidualne potrzeby a także możliwości osoby niepełnosprawnej lub przewlekle chorej.”.

W kwestionowanym przepisie uchwały Rada określiła czynniki wpływające na zakres i wymiar udzielanych świadczeń dla osób niepełnosprawnych lub przewlekle chorych. Tymczasem stosownie do

zapisów ustawy pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych może zostać przyznana:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona (art. 50 ust. 1),

- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić (art. 50 ust. 2).

Mając na względzie wskazaną regulację ustawową stwierdzić należy, że Rada określając czynniki wpływające na zakres i wymiar udzielanych świadczeń bezpodstawnie dokonała ograniczenia w tym zakresie wyłącznie do osób niepełnosprawnych lub przewlekle chorych. Rada w odróżnieniu od ustawy dokonała zawężenia kręgu osób, w stosunku do których możliwe jest przyznanie świadczenia. Skoro bowiem ustawa stanowiąc o tymże kręgu nie wprowadza w jego zakresie żadnych rozróżnień i wyłączeń, to tym bardziej nie ma podstaw do wprowadzania tego typu zapisów w formie uchwały (zgodnie z zasadą "lege non distinguente nec nostrum est distinguere").

Oprócz zawężenia kręgu podmiotów Rada w sposób bezpodstawny dokonała również zawężenia czynników mogących mieć wpływ na zakres usług i wymiar świadczenia. Mając na względzie art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej stwierdzić należy, że stanowi on katalog otwarty w tym zakresie. Oprócz wymienionych w przepisie przesłanek pomocy w postaci wieku i zdrowia (choroby) stanowi o innych przyczynach. Zdaniem organu nadzoru Rada nie posiada kompetencji do zamykania wskazanego katalogu, co uczynione zostało poprzez wyczerpujące wyliczenie czynników wpływających na zakres usług i wymiar świadczenia – stan zdrowia, sprawność psychiczna, wiek i indywidualne potrzeby oraz możliwości podmiotu. Pozbawiła tym samym organ przyznający świadczenie do uwzględniania przy ustalaniu jego zakresu innych niż przewidziane w ustawie okoliczności.

II

W § 4 ust. 4 Rada postanowiła:

„Należność za świadczone usługi opiekuńcze usługobiorca wpłaca na konto Ośrodka: BGŻ 74 2030 0045 1110 0000 0189 7160 w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługa została wykonana”.

Tymczasem zgodnie z art. 104 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej wysokość należności, z tytułu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegających zwrotowi oraz terminy ich zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej.

Ustawa wskazuje zatem wprost, że aktem właściwym do określenia terminu zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze jest decyzja administracyjna. Organ stanowiący gminy nie jest więc właściwy do regulowania tej kwestii w formie prawa miejscowego. Regulacja uchwały wkracza tym samym w zakres kompetencji innego organu – organu właściwego do wydawania decyzji, co zawsze należy traktować jako istotne naruszenie prawa powodujące stwierdzenie nieważności przepisu.

Ponadto, uregulowane w formie prawa miejscowego materia, która winna znaleźć się w indywidualnym akcie administracyjnym wydawanym w trybie postępowania administracyjnego w sposób istotny wpływa na sytuację procesową adresata obu aktów. Adresat traci w ten sposób uprawnienia swoje dla strony postępowania administracyjnego. Można przykładowo wskazać na różny sposób zaskarżenia decyzji administracyjnej (odwołanie) i aktu prawa miejscowego (skarga do sądu administracyjnego) i różny zakres praw i obowiązków procesowych z tym związanych. Także z tego względu wskazany fragment uchwały należy oceniać jako istotnie naruszający prawo.

Artykuł 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej pozwala radzie gminy określić między innymi tryb pobierania opłat z usługi opiekuńczej, co nie pozwala jednak na wprowadzanie do aktu prawa miejscowego treści, które zgodnie z ustawą winny znaleźć się w rozstrzygnięciu przybierającym inną niż powszechnie obowiązujący akt normatywny formę prawną. Ustawa o pomocy społecznej wyraźnie rozdziela pojęcia trybu pobierania opłaty (art. 50. ust. 6) oraz terminu zwrotu opłat określonych przepisami ustawy (art.

104 ust. 1 i 3). Tym samym kwestionowana regulacja uchwały w sposób istotny narusza wskazane przepisy ustawy o pomocy społecznej i konieczne jest stwierdzenie jej nieważności.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wicewojewoda Dolnośląski:
J. Bronowicka